

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Oviedo, Francisco de

Lvgdvni, M.DC.LI.

§. 2. Quæ accidentia possit corpus vbilocatum habere vtrobique.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95503](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95503)

Sic volunt isti recentiores in præsentis contingere per se ipsas respicientibus hoc spatium & potentibus per modum superadditum aliud spatium respicere. Eandem doctrinam inuenio apud Arriag. disp. 4. Metaph. sect. 13. subiect. 3. ubi ait probabiliter dici posse substantiam creatam, etiam si sit modus propriæ naturæ, posse naturam alienam terminare per modum alium superadditum, ita ut terminet duplicem naturam: propriam per se ipsam essentialiter, alienam accidentaliter per modum superadditum. Negat autem Arriaga id posse in præsentis contingere, & tanquam certum statuit disp. 14. Physica sect. 9. non posse corpus habere in hoc loco præsentiam, quam habet in alio, in quo consequentiam ego desidero. eadem enim est ratio de præsentis respicientibus essentialiter hoc spatium, & de substantiis respicientibus essentialiter hoc subiectum, etsi hæc possint per modum superadditum extraneum subiectum respicere retento respectu ad proprium ipsis identificato. Similiter præsentia poterunt respicere per modum superadditum spatium alienum retento respectu ad proprium cum illis identificato. Consequentius philosophati sunt alij Magistri, qui eodem modo de omnibus hanc doctrinam tradunt & affirmant actionem per se ipsam dependentem ab hoc principio, hac dependentia retenta posse per modum superadditum ab alio dependere.

3 Affirmo cum communi sententia præsentiam respicientem hoc spatium non posse neque de potentia Dei absoluta aliud respicere per modum superadditum, & ita non posse corpus habere Romæ præsentiam, quam habet Matriti. Moneo me ad hanc sententiam defendendam consensus omnium doctorum in hac re, & debile fundamentum, cui opposita innititur, ea enim quæ contra communem sententiam traduntur singulæ ratione debent probari, non purâ argumentorû evasione, præter quam nihil inuenio, quod hanc singularem propugnet sententiam. Secundò illa quæ consequenter fati ad hanc doctrinam dicuntur de actione terminante aliam actionem, illam nihil difficiliorem reddunt, & pluribus absurdâ esse suaderent, actionis enim actionem dari nullus hucusque probatus Philosophus non absurdum esse putauit. Insuper quis non rideret hominem dicentem posse præsentiam quam modò hic habeo fieri Romæ præsentem me tantum Compluti existente? quod inferri ex hac sententia sic suadeo: Si modò præsentiam hanc quam habeo Compluti poneretur Romæ per modum superadditum, illa esset Romæ, ut supponimus & ego non essem Romæ per præsentiam, quam hic habeo, & denuo Romæ esset posita, quia licet ipsa modò sit Romæ, & antea non fuisset, tamen intrinsicè eadem est, & non potest per se ipsam præstare effectum, quæ antea non præstabat, quidquid enim entitas præstabat per se ipsam quocumque alio adueniente, vel deficiente semper præstat, sed antequam haberet illum modum non me Romæ constitueret: ergo neque modo per se ipsam me Romæ constituet. Neque ego calu posito essem Romæ per modum superadditum meæ præsentia, quia ille modus non est modus mei, sed meæ præsentia: ergo non me, sed meam præsentiam præsentem constituet: ergo ex eo quod mea præsentia sit Romæ per modum superadditum, ego ex nullo capite ero Romæ: ergo secundum hanc sententiam potest mea præsentia esse Compluti & Romæ & ego tantum Compluti. Quod si quis hoc velit deuorare, audacia non ingenio vincet eos, qui à communi Philosophorum consensu sine fundamento recedere nolunt.

4 A priori impugnanda est hæc sententia ex incapacitate præsentia ad recipiendam aliam, & ad determinandam vnionem cum alia præsentia, quam incapacitatem infero ex eo quod nullum sit fundamentum ad affirmandum præsentias talem capacitatem habere, quod saltem respectu existentium mihi firmum est, non enim debemus sine positio fundamento virtutes ignotas entitatibus cōcedere. Secundò quia præsentia ex sua natura essentialiter ordinatur ut subiectum præsens constituitur, & spatium respicit propter subiectum ut illud in tali spatio constituat: ergo tantum potest respicere spatium, in quo potest subiectum constitui: sed præsentia quam habeo Compluti non potest me constituere in spatio Romano, quod per se non respicit, quia præsentia tantum constituit corpus in spatio, quod per se respicit: ergo non potest respicere spatium Romanum, adhuc per modum alium superadditum. Vltimò impugnatur hæc ratio, ratione, quæ sæpè vltis sum ad probandum non posse vnâ actionem aliam tanquam termi-

num respicere, quia ex natura sua esset superflua, semper enim terminu respiceret, quia illa ablata esset per se ipsam existens, quod etiam contingeret in præsentia efficiente aliam quæ subiectum afficeret per se ipsum in spatio constitutum independenter à præsentia superaddita. Hæ rationes non ita rem demonstrant, ut non possit quis facile respondere, verumtamen nullam adducunt, qui oppositam sententiam defendunt, quæ cum illarum aliqua possit comparari, illisque accedit totius scholæ consensus circa conclusionem, quam propugno, quibus inconcussa debet stare sententia ab omnibus admittenda.

Ad exemplum adductum de vnione integrali quantitatis, quæ per se ipsam respiciet partes quantitatis per aliam vnionem respicit materiam, Respondeo, speciale esse fundamentum ad hanc doctrinam admittendam in omnibus, quæ caremus in actionibus, & præsentis, constat enim vnionem integram quantitatis vniri materiæ & separari ab illa: ex quo rectè inferimus terminare aliam vnionem superadditam, nunquam autem experti sumus præsentiam aliquando respicere, & aliquando non respicere spatium distinctum ab illo, quod semper per se ipsam respicit, si curi neque experti sumus actionem aliquando dependere, & aliquando non dependere à distincto principio ab illo, à quo semper per se ipsam dependet: ubi autem diuersum est fundamentum, diuersa est philosophandi ratio seruanda. Ratio huius diuersitatis hæc esto: Præsentia huius subiecti tantum ordinatur ad subiectum præsens constituentem, & ita tantum potest respicere spatium, in quo subiectum constituit ut supra dicebam. Vnio verò integralis quantitatis non tantum est propter vnionem partes quantitatis, quas afficit, sed propter constituendum quantum subiectum, ac proinde præter partes quantitatis, quas per se ipsam respicit, potest respicere subiectum, quod quantum constituit, quia materia prima non tantum quanta constituitur partibus integralibus quantitatis, sed etiam vnionibus earundem partium, tota enim quantitas secundum partes, & vniones, quas includit materiam quantificat.

§. II.

Quæ accidentia possit corpus bilocatum habere vtroque.

PRIMA CONCLUSIO. Omnia accidentia, quæ propter ipsorum impossibilitatem formalem, aut propter incapacitatem subiecti non potest corpus habere simul naturaliter, aut supernaturaliter in eodem loco, eodem modo illa habere non poterit, etiam si in duplici loco constituantur. Exempli gratia: non potest corpus naturaliter in vno loco esse calidum ut octo, & frigidum ut octo, neque constitutum in duplici loco poterit naturaliter esse in vno calidum ut octo, & frigidum ut octo. Similiter in probabili sententia non potest homo etiam supernaturaliter in vno loco constitutus habere assensum, & dissensum circa idem obiectum, neque supernaturaliter poterit postquam fuerit in duplici loco constitutus, in vno assentiri, & dissentiri in alio circa idem obiectum. Ratio facilis est: impossibilitas formarum non est in ordine ad spatium comune, sed in ordine ad subiectum commune: ergo quantumuis loco separantur, si subiectum commune maneat, habebunt eandem impossibilitatem, & eandem repugnantiam inter se, quia calor introductus in hoc subiectum non petit præcisè ne frigiditas informet subiectum in hoc loco, sed absolute petit ne frigiditas informet subiectum, seu negationem frigiditatis informantis hoc subiectum, quod est petere ne frigiditas in hoc loco, neque in aliquo alio subiectum informet. Similiter quando subiectum ex defectu capacitatis non potest dum existit in vno loco duplicem formam recipere, etiam si in duplici loco constituantur, manet cum eadem incapacitate: quia noua præsentia non addit nouam capacitatem subiecto: ergo si non poterat duplicem illam formam in vno loco recipere ex defectu capacitatis, neque in duplici loco poterit formas illas recipere. Quod si non posse duplicem formam recipere subiectum existens in vno loco, non ex defectu capacitatis, sed ex defectu applicationis proueniret, illas posset recipere existens in duplici loco, quia iam noua applicatio per nouam præsentiam illi adueniret, ex defectu cuius non poterat formas illas recipere. Rem declarat exemplum: non potest idem ignis calefacere duo corpora, quorum vnum Romæ, alterum existit

Matriti, non ex defectu virtutis quia si utrumque corpus Matriti existeret, posset calefieri ab igne, quem suppono Matriti existeret, si autem illi igni noua addatur presentia, ex vi cuius Romæ constituitur, poterit utrumque calefacere.

7 Ex hac conclusione infero, quod si corpus existens Matriti, & Romæ utrobique calidum, vel tantum Romæ, frigeret, calorem à subiecto esse expellendum non tantum Matriti, sed etiam Romæ. Rationem dedit: frigiditas petit negationem caloris in hoc subiecto: ergo petit ne calor Matriti, neque Romæ subiectum informet. Secundò frigiditas petit corruptionem caloris: ergo petit calorem nullibi manere, quod enim alicubi manet corruptum non est. Obiicies sequi ex hac doctrina agens naturale naturaliter agere in distans. Respondeo agens naturale posse naturaliter agere in passum distans, quando passum non tantum est distans, sed etiam propinquum ut contingeret in nostro casu. Secundò, respondeo frigiditatem corruptentem calorem non agere physicè sed moraliter, quia corruptio caloris non physicè, sed tantum moraliter ab informatione frigiditatis procedit, & inconueniens non esset agens naturale moraliter agere in passum distans.

8 SECUNDA CONCLUSIO. Omnia accidentia absoluta à loco, quæ non dependent in conservari à suis causis possunt naturaliter corpus utrobique comitari (dico naturaliter secluso miraculo ponendi eandem entitatem in duplici loco, quod in hac materia supponitur.) Ratio est perspicua: accidentia illa non sunt affixa loco: ergo possunt in quocumque loco constitui, aliàs sunt capacia duplicis presentie: ergo possunt esse in duplici spatio, in quo corpus cui inhaeret fuerit constitutum: ergo possunt corpus bilocatum utrobique comitari.

9 TERTIA CONCLUSIO: Etiam si accidentia dependant in conservari à causa in vno tantum loco applicata corpori bilocato possunt utrobique naturaliter corpus comitari. v.g. potentia visiva existens Matriti, & Romæ potest utrobique habere speciem impressam dependentem in conservari à colore Romæ tantum existentem: Hæc conclusio potest duobus modis defendi. Primò dici potest speciem impressam productam à colore existente Romæ non egere actione existente Matriti terminata ad ipsam existentem Matriti, sed sufficere actionem esse Romæ tantum intimè presentem speciei, ut ipsa species possit esse Romæ & Matriti. Secundò dici posset actionem, & terminum esse Matriti, & Romæ, etiam si principium effectuum talis actionis tantum sit Romæ, quia actio ut fit in duplici loco non indiget in utroque esse principio applicatam, sed sufficit in vno loco hanc habere applicationem, ut in duplici esse possit. Vtroque modo conclusionem defendam. Assero actionem tantum indigere esse applicatam principio in vno spatio, ut possit esse in duplici, quod sic probabo. Ut actio dependeat à suo principio tantum indiget esse illi approximata: ergo modò sit illi approximata poterit ab illo dependere etiam si sit distans. Confirmatur: eatenus distantia potest esse impedimentum ut actio dependeat ab agente, quatenus impedit approximationem, sed casu quo actio in vno spatio esset approximata de facto, distantia non impediret approximationem hanc dependere ab agente, seu non esset impedimentum, ne existeret actio, quæ per se ipsam ab agente dependet. Confirmatur: approximatio actionis ad suum principium tantum est conditio ad substantiam actionis: sed substantia actionis intrinsecè est omnino eadem, siue sit in duplici loco, siue in vno: ergo eadem omnino conditiones requirit ad substantiam suæ existentie, siue sit in vno loco, siue in duplici: sed quòd est in vno loco tantum petit esse approximata in vno loco: ergo quòd est in duplici præcisè ad substantiam actionis tantum petit esse approximata in vno loco principio, à quo procedit: ergo approximata eadem actionis existens in duplici loco contenta erit ad sui existentiam, modo in vno loco sit approximata agenti.

10 Dices actionem indigere duplici approximatione: tum suo principio, non præcisè sed ad existendum in eodem loco. Contrà indigere duplici approximatione non existendum, sed ad existendum in duplici loco est indigere duplici approximatione, non actione ipsam, sed duplicem illam presentiam, ex vi cuius actio ponitur in duplici loco: sed duplex illa presentia non indiget duplici approximatione actionis ad suum principium: ergo neque actio ratione sui, neque ratione presentiarum indiget duplici

approximatione ad suum principium ut possit esse in duplici loco. Minorem probabo: cetera patent: presentie efficientes actionem tantum exigunt approximationem cum principis à quibus procedunt, non cum principio actionis, quam efficiunt: ergo presentie efficientes actionem cum producuntur à Deo, & non à principio producunt actionem: ergo actio ratione presentiarum quas recipit à Deo productas, & non à principio, à qua ipsa procedit, non indiget aliqua approximatione cum suo principio: ergo si ratione sui contenta erat unica approximatione, eadem contenta erit, etiam si habeat duplicem presentiam à Deo productam.

Eodem modo defendo posse effectum existere in duplici loco, etiam si in vno tantum sit approximatus actioni. Probatur à paritate actionis unica tantum applicatione indigentis cum suo principio, ut fit in duplici loco. Non magis dependet terminus ab actione, quam actio à principio, neque maiori indiget applicatione terminus circum actionem, quam actio cum principio: sed actio potest esse in duplici loco, etiam si principium tantum sit in vno: ergo terminus poterit esse in duplici loco, etiam si actio tantum sit in vno. Redunt etiam rationes suprà factæ, quia approximatio inter actionem, & terminum tantum est conditio ad existentiam substantie termini secundum se, sed substantia termini est eadem in duplici loco, & in vno: ergo eadem applicatione erit contenta in duplici loco, ac in vno, sed terminus existens in vno loco vnam applicationem tantum expolit: ergo eandem, & non aliam exiget, etiam si existat in duplici loco. Secundò, distantia eatenus tantum obest, quatenus impedit approximationem, sed dum terminus sit approximatus actioni in hoc spatio nulla distantia oberit termino, ut per actionem esse recipiat: ergo poterit esse ex vi actionis hic approximata, etiam si eadem actio ex vi alius presentie distet ab agente.

Obiicies: Actio existens Matriti, & Toleti propterea existens Matriti & Toleti dependet à suo principio: ergo propterea existens Matriti, & Toleti debet esse approximata suo principio: ergo non sufficit ut existat Matriti, & Toleti, esse approximata suo principio tantum Matriti. Eodem modo fit argumentum de actione respectu terminis terminus existens Matriti, & Toleti, propterea existens Matriti, & Toleti dependet ab actione, seu per actionem, ex vi cuius producitur: ergo ut fit Matriti, & Toleti utrobique debet esse actioni approximatus, & non sufficit esse approximatum tantum Matriti. Respondeo actionem dependere à suo principio, seu per se ipsam, ac proinde ubicumque sit habet secum identificatam dependentiam, & est essentialiter dependens, ad quam dependentiam existentem in quibuscumque locis sufficiens est conditio, approximatio in vno loco. Ad formam argumenti Respondeo: Actio propterea existens Matriti dependet à suo principio, si illud propterea reduplicet tantum formalitatem actionis, concedo: si illud propterea reduplicet supra actionem presentiam, ex vi cuius est Matriti, sicuti reduplicare videtur, nego: quia secundum hanc rationem ab illo dependet, à quo dependet presentia, ex vi cuius constituitur talis actio Matriti, hæc autem presentia potest produci à Deo, & non dependere proximè à principio à quo procedit actio, sed tantum remotè, seu medià actione, non tantum causalitate, sed tanquam causà materiali huius presentie quæ dependet à suo principio. Eodem modo respondendum est eidem argumento in termino respectu actionis facti, terminus enim formaliter ut existens Matriti reduplicando ly ut supra presentiam, non dependet ab actione, ex vi cuius ipse producitur, sed ex vi cuius producitur presentia per quam Matriti constituitur: quod si reduplicatio cadat supra terminum, per ipsam actionem quantumvis distantem dependebit ubicumque sit.

Ex his inferitur, posita approximatione in hoc spatio inter vnionem, & extrema, seu inter quencumque alium modum, & suum subiectum, posse modum (loquor de entitatibus non affixis loco essentialiter) existere in quocumque alio spatio, etiam si non ibi subiectum comitetur, quia quantumvis strictam approximationem exigit cum subiecto, dum in vno loco sit approximatus illam obinet, & nihil prohibet in alio esse distantem. Recognosce rationes suprà factas de actione respectu principij, quæ eodem modo procedunt de termino respectu actionum.